نگاه

مخاطرات یک تصمیم

مریم دهقان*

■ مهاجرت از جمله پدیده‌هایی است که به‌تازگی وارد زندگی بشر نشده است، از دیرزمان در میان ملت‌ها رواج داشـــته و مردم به دلیل دور شدن از شرایط و عوامل نامساعد از قبیل فقر، کمبود غذا، بلایای طبیعی، جنگ، بیکاری و کمبود امنیت... و جذب امکانات بهتر مهاجرت می‌کردند. ولیکن مهاجـــرت غیرقانونی امروزه بیش از گذشـــته در ایران به چشـــم می‌خورد و بعضا از جانب کسانی صورت می‌گیرد که بـــه دلایل متعدد اقتصادی، سیاســـی یا فرهنگی، رفتن را بـــه ماندن ترجیح می‌دهند و جلای وطن می‌کنند. خروج غیرقانونی از کشـــور علاوه بر آنکه خطرات زیادی برای افراد طی مسیر ممکن اســـت ایجاد کند، جان آنان را به خطر انداخته و اشخاص ممکن است ناخواسته و بـــدون آگاهی بـــا گروه‌هایی که قاچاق انســـان می‌کنند مرتبط شوند. حتی دیده شده بعضا باعث مرگ اشخاص مهاجرت‌کننده شده است. خیلی از آنها اگر بدانند به غیر از مشکلات و خطرات طی مسیر، چه شرایطی در کشور مقصد پیش رویشان است شاید هرگز از مهاجرت غیرقانونی برای خروج اســـتفاده نکنند. به طور معمول اغلب کشورها از آن جهت کـــه مهاجران غیرقانونـــی چالش‌های اقتصادی و امنیتی ممکن اســـت برایشان ایجاد کنند در مورد افرادی که به روش‌های غیرقانونی وارد کشور شده‌اند، برخوردهای سرسختانه نشان می‌دهند و مهاجران با شرایط سخت و چالش‌های جدی اقتصادی، اجتماعـــی، فرهنگی و حقوقی مواجه هستند و تحمل این شرایط برای کسانی که مجبور می‌شوند بدون هیچ مقدمه و تدارکی و به طور ناگهانی خارج شوند، به مراتب سخت‌تر است. در بعضی از کشورها که دفاتر کمیساریای عالـــی پناهندگان ســـازمان ملل وجـــود دارد نیز شـــرایط ســـخت‌تر و زمانی که به عنوان پناهنده از جانب بخش پناهندگی ســـازمان ملل پذیرفته نشـــوند هیچ هزینه‌ای به آنان پرداخت نمی‌شود، اجاره رفت‌وآمد از شهری به شهر دیگر را ندارند... به واقع ممانعت از پذیرش درخواست پناه‌جویی، اشکالات طولانی در روند پناه‌گزینی، مشکل عدم هویـــت و بحران هویت که تبعات آن مشـــکلات فرهنگی یا اجتماعی اســـت که به همـــراه دارد و مشکلات اقتصادی و اجتماعی دامنگیر پناه‌جویان است و پس از مدتی مهاجران دچار افسردگی‌های شدید و سرخوردگی شده‌اند. بسیاری از آنان بر این باورند که به مراتب، حضورشان در کشور تا زمانی که بتوانند به صورت قانونی خارج شوند و پذیرش تبعاتش، بهتر از پناهندگی و مشکلاتش بوده است.

*وکیل دادگستری

رویداد

نخستین کمپ مهاجران غیرقانونی در آتن

■ **ایرنا:** نخستین کمپ نگهداری و اسکان موقت مهاجران غیرقانونی در شـــهر آتن رسما آغاز به‌کار کـــرد. در مرحله اول تعـــداد ۵۱ مهاجر غیرقانونی یکشنبه شـــب با تدابیر امنیتی شدیدی در کمپ «امقدالازا» واقع در جنوب غرب شهر آتن منتقل و اسکان داده شدند. این محل دارای سه بخش خواهد بود و ظرفیت نگهداری ۲۰۰ مهاجر را داراست. این کمپ برای نگهداری هزار مهاجر غیرقانونی تدارک دیده شده که رفته‌رفته بخش‌های دیگر آن تکمیل و مهاجران غیرقانونی به این محل منتقل خواهند شد. در همین حال «میخاییل خریسوخوییدیس» وزیر حفاظت شهروندان یونان در این رابطه اعلام کرد، یونان تاکستان بدون حصار نیست و مصمم است که کلیه مهاجران غیرقانونی را ابتدا جمع‌آوری و به‌تدریج از کشور اخراج کند. پزشکان بدون مرز بـــا انتقاد از برخورد مســـوولان با مهاجران و انجام آزمایشـــات پزشکی اجباری یکشـــنبه شب طی بیانیه‌ای اعلام کردند: مســـاله درمان و بهداشـــت عمومی باید با ارایه خدمات پزشکی حل شود و نه به صورت اجبار که باعث خواهد شد که مهاجران نه تنها به پزشکان مراجعه نکنند، بلکه به علت ترس از بازداشت، امراض خود را نیز پنهان کنند. پزشکان بـــدون مرز همچنین در این بیانیـــه اعلام کردند: در بازدیدهایـــی که از محل نگهـــداری مهاجران غیرقانونی در مرزهای کشـــور داشته‌اند، ۶۰درصد امراض این افراد، به علت شـــرایط بد حاکم بر این محل بوده است. در همین حال ساکنان امقدالازا یکشنبه شب با تجمع در مقابل محل نگهداری و اسکان موقت مهاجران غیرقانونی خواستار خروج آنان از این محل شدند. احزاب سیاسی یونان مساله مهاجران غیرقانونی را به یکی از مورد مهم تبلیغات انتخاباتی خود مبدل کرده‌اند.

آن سوی آب‌ها خبری نیست

سراب مهاجرت غیرقانونی

حمید جعفری

«واژگونـــی قایـــق چوبی پناهجویـــان در آب‌هـــای جنوبی اندونزی که عازم استرالیا بودند، باعث مرگ هشت ایرانی پناهجو از جمله سه کودک شد.»

منبع: خبرآنلاین ۱۳۹۰/۸/۱۳

سلام خانم «قهرایی» شما را خانم «سیمین» به من معرفی کردند می‌خواهم از کشور خارج شوم...

۲۰ میلیون تومان می‌گیریم و مسافر را به اروپا می‌بریم اما با شرایطی که خانم «سیمین» و پسرش فراهم کردند این روزها حتی رابط جواب تلفن من را نمی‌دهد.

از اروپا به بعد برنامه چیه؟

۱۰ میلیون تومان می‌گیریم و شـــما را به انگلســـتان می‌رسانیم. البته وقتی رسیدید پول را اینجا به ما می‌دهند.

از مرز هوایی یا زمینی؟ به چه طریقی از کشور خارج می‌شوم؟

نمی‌دانم این چه ذهنیتی اســـت که برای شـــما ایجاد کرده‌اند! ویزای قانونی در پاســـپورت شما ثبت می‌شود و بـــا هر ایرلاینی از فرودگاه «امام‌خمینی» خیلی محترمانه تشریف‌می‌برید.

اگر انگلستان نخواهم بروم تکلیف چیست؟ قصد دارید کجا مهاجرت کنید؟

فرانسه یا آلمان...

آلمان نـــه! ولی هر کشـــور دیگـــری در اروپا بخواهید می‌توانید‌بروید.

اگر قصد اقدام داشـــته باشـــم، روند اجرایی چگونه است؟

بایـــد تصمیـــم شـــما قطعـــی باشـــد و پاســـپورت و ۲۰میلیون‌تومان پول شما آماده باشد.

چقدر زمان می‌برد ویزای من آماده شود؟

دو ماه را می‌گوییم که مســـافر دلهره نداشته باشد... اما ۱۵ روزه، ۲۵، ۳۵، نهایتا ۵۰ روزه ویزا آماده می‌شود.

آیا وقتی به مقصد برسم، شخصی از طرف شما برای راهنمایی به سراغم می‌آید؟

بدرقـــه می‌آیند اما ماندگاری با خود شماســـت. شـــما یـــک ماه ویـــزا دارید و از طرف رابط دنبال شـــما می‌آیند. اما متاسفانه با مشکلی که خانم «سیمین» برای ما پیش آوردند فعلا این امکان مهیا نیســـت. حتی سه مسافر هم داشـــتم که رابط جواب من را نمی‌دهد. تـــازه به این فکر افتادند که کار ما قاچاق آدم است! هستند کسانی که هشت میلیون، یا یکی دیگر ۱۳ میلیون می‌گیرند و مدت‌ها روی آب در اوکراین و یونان مسافر را نگه می‌دارند. نه آقا! مسافر ما محترمانه از فرودگاه به اروپا می‌رود، به هر حال کسی که بخواهد برود قیمتش ۲۰ میلیون تومان است.

پاســـپورتم آماده اســـت، پولم که مهیا شـــد تماس می‌گیرم تا رابط را ببینم. البته کمی مشـــکل مالی دارم و زبان هم دست‌وپا شکسته می‌دانم. بیشتر که درباره زمان صدور ویزا می‌پرســـم برای برنامه‌ریزی تهیه پول است...

از ۱۵ روز، یک ماه و دو ماه اســـت. بســـتگی به شانس شما دارد اما ویزای شما در هر صورت یک ماه اعتبار دارد.

الزامی اســـت که به واسطه آقای رابط می‌روم حتما در لندن ساکن شوم؟

اینها مســـایلی است که شـــب پرواز با شما هماهنگ می‌شود. شبی که شما خروج دارید رابط به شما اطلاعات را می‌دهد، اصلا شاید همراه شما بیایند، خودش ویزا دارد و در برخی موارد همراه مسافر می‌روند و می‌آیند. یک درصد گمان نکنید که خروج غیرقانونی دارید، شما خیلی قانونی از ایران خارج می‌شوید، این ۲۰ میلیون تومان هزینه دعوتنامه شما و بوروکراسی سفارت است که در آن سفارتخانه خرج می‌شود.

«نادر» پسر خانم «سیمین» است. تکنسین فنی که در امور امواج تبحر دارد. نام رابط را «ا. ر» می‌خواند. یک‌بار او را دیده و درباره سفر به «نادر» گفته است: «از اروپا غیرقانونی به انگلستان سفر می‌کنی. اگر قرار باشد کار اقامت تو توسط ما انجام شود باید ۱۰ میلیون تومان دیگر هزینه کنی اگر نه هم که می‌توانی به کمپ‌ها مراجعه کنی و دو تا سه سال طول می‌کشد تا اقامت تو اوکی شود.»

مصایب مهاجرت

«با گذشـــت بیش از ســـه هفته از غرق شـــدن لنج حامل ۲۶۰مسافر ایرانی، افغانی و پاکستانی در آب‌های اندونزی، افشـــای راز غرق شدن یک لنج دیگر با ۷۵ مسافر ایرانی، پرونـــده جدیدی را پیـــش روی دادیار جنایی و پلیس قرار داد. این لنج آبان‌ماه امســـال راهی استرالیا بود که به‌علت زیاد بودن مسافران غرق شـــد و ۲۸ نفر از مسافران، جان باختند.»

منبع: خبرآنلاین ۱۹ دی ۱۳۹۰

بیشتر این مهاجران از همین روش و روش‌هایی که خانم «قهرایی» گفتند برای مهاجرت استفاده می‌کنند. «اصغر» جوانی موزیسین است. خلاق است، گیتار می‌نوازد، گمان می‌کرد در ســـوئد فرش قرمز برایش انداخته‌اند و منتظرند با گیتارش وارد اســـتکهلم شود. بهار سال گذشته از کشور خارج شـــد. ۳۰ میلیون تومان هزینه کرد تا با پاســـپورتی جعلی و ویزای دوهفته‌ای وارد استکهلم شود. زبان سوئدی نمی‌دانست و به محض اینکه وارد فرودگاه استکهلم می‌شود ۲۴ ســـاعت با ۲۰ کیلـــو بار روی دوش‌اش بـــه دنبال اداره مهاجـــرت می‌گردد تا خود را به عنوان یک پناهجو معرفی کند. وقتی خـــودش را معرفی می‌کند قـــرار اولین دادگاه گذاشـــته می‌شـــود و در این فاصله تا برپایی دادگاه باید در کمپی مســـتقر شـــود. «اصغر» می‌گوید: «چند شب را در ســـرمای استخوان‌سوز استکهلم سپری کردم و تنها نقشه مترو را در دست داشتم. کمپ ما در شهر Javle در شمال ســـوئد بود. به هر پناهنده ماهی ۲۱۰۰ کرون می‌دادند اما با هجـــوم مهاجران و پناهندگان غیرقانونی از کشـــورهای خاورمیانه همزمان با بهار عربی سهم هر پناهنده به ۱۹۰۰ کرون رسید. بعد از مدتی در Burea ساکن شدم؛ منطقه‌ای که با نزدیک‌ترین شهر به نام Uppsala ۱۴ ساعت فاصله داشـــت. خیلی از ســـوئدی‌ها در این شـــهر خانه داشتند و کسب و کارشان در استکهلم بود، حتی می‌گفتند «میشل ووکـــو» و «اینگمار برگمان» برای تمـــدد اعصاب به U psala می‌آمدنـــد و منطقه معروفی بود. در Burea با یک سودانی که فعال حقوق بشر بود و دولت سودان وی را تحت پیگرد قرار داده بود، یک اریتره‌ای، بوســـنیایی، قزاقستانی، اوکراینی، ازبکستانی و افغانی هم‌اتاق بودم. نگاه سوئدی‌ها به پناهندگان مثل نگاهی دگماتیسمی است که برخی مثلا تهرانی‌ها به مهاجران مثلا افغانی دارند. خاطرم هســـت در آنجا در پیاده‌رویی نشســـتم و پنج ساعت گیتار زدم و بساطم خالی خالی بود. در مدت سه ماهی که در سوئد بودم دو ماه و یک هفته زیر نظر روانپزشک بودم.» چه شد که کارت به روان‌درمانی رسید: «دو هفته بعد از اینکه به سوئد رسیدم خبر خودسوزی «کامبیز روستایی» آمد. «کامبیز روستایی» ۳۶ســـاله بود که بعد از ۱۰ سال اقامت چهار بار پشت سر هم تقاضای پناهندگی کرد تا مشـــمول قوانین پناهندگی دولت هلند بشود. اما به هیچ نتیجه‌ای نرسید. همین خبر و مصایبی که هم‌اتاقی‌هایم از تجربیات‌شان برای پناهندگی می‌گفتند باعث شـــد دچار شـــوک روانی – عصبی شوم. دســـت آخر تصمیم به بازگشت گرفتم. هیچ آینده‌ای برای اهدافم در آنجا ندیدم. پناهندگان، از سوئد به عنوان بهشت یاد می‌کنند اما در عالم واقعیت، آنجا هم خبری نیست.» با لیزر پاسپورت به ایران می‌آید و در فرودگاه دستگیر و پنج سال ممنوع‌الخروج می‌شود. او این روزها آهنگسازی‌اش را می‌کند و گیتارش را می‌زند و می‌گوید: «دوســـتانم را هم برای مهاجرت به این طریق بارها منع کرده‌ام.»

«حجـــت» از دیگر مهاجـــران ایرانی اســـت که چهار ســـال پیش از ایران خارج شـــده اســـت و حدود ۱۵ هزار دلار هزینه کرد تا به انگلســـتان برسد. «حجت» با یکی از همان قاچاقچیانِ آدمی که ماه‌ها و روزها مســـافر را روی آب‌های مرزی نگه می‌دارند همســـفر می‌شـــود. «حجت» درباره مهاجرت از طریق دریا می‌گوید: «اگر کســـی از راه دریا بخواهد مهاجرت غیرقانونی داشته باشد باید جانش را کف دستش بگذارد. چیزی شبیه به این برایم اتفاق افتاد. در دو قایق یکی ۱۵ نفر و دیگری شش نفر سوار شدیم که وارد دریای مدیترانه شـــویم و به یونان برسیم. در قسمتی دریا توفانی شد آنقدر که هر چه پارو می‌زدیم یک متر هم جلو نمی‌رفتیم. همین لحظه بود که متوجه شـــدیم قایق سوراخ شده است. شنا هم بلد نبودم و فاصله تا ساحل زیاد بود. این یعنی مرگ. همه وحشت کرده بودیم. فکرمان هم کار نمی‌کـــرد. تلاش می‌کردیم قایق را از آب خالی کنیم. شانس با ما یار بود که گارد ساحلی ترکیه متوجه ما شد.» هنوز شرایط اقامت «حجت» در انگلستان مهیا نشده است. او می‌گوید: «حتی اگر همین امروز اقامت من قطعی شود تا شـــش سال اجازه ورود به ایران را نخواهم داشت.» گرما و سرما، گرسنگی، بی‌پولی، ناامنی و... همه مصایبی است که «ر» متحمل شـــده اســـت و همچنان با توجه به اینکه اقامتش فراهم نشده این مسایل دامنگیرش است. «رها» می‌گوید: «زمانی که ایران بودم فکر می‌کردم آن‌سوی آب چه خبرهاســـت، اما امروز حتی اگر به سرزمینی برسم که روزی در رویاهایم بود اعتراف می‌کنم به این همه دردسری که متحمل شدم نمی‌ارزید.»

ظلم در کمپ‌ها

درباره برخـــورد قانون با مهاجـــران غیرقانونی «فریده غیرت» وکیل دادگستری می‌گوید: «وقتی درباره مهاجرت غیرقانونی صحبت می‌کنیم و کلمه «غیرقانونی» را به کار می‌بریم، یعنی افرادی که از این روش برای مهاجرت استفاده می‌کنند تحت حمایت قانون نیستند. وقتی شخصی از طرق مختلف با همکاری افرادی که از راه غیرقانونی مبادرت به خروج از کشـــور می‌کنند یا مدرکـــی دال بر هویت مانند پاســـپورت یا ویزا ندارند، در نتیجه وقتـــی از مرزی خارج می‌شوند تحت حمایت قانون قرار نمی‌گیرند. مثال سفر به ترکیه را می‌زنم؛ سفر به ترکیه ویزا نمی‌خواهد پس وقتی فردی با پاســـپورت قانونی وارد این کشـــور می‌شود قانون از وی حمایت می‌کند و اگر مشـــکلی برایش پیش آید به عنوان یک ایرانی وقتی مشکلی برایش پیش آید، می‌تواند به ســـفارت ایران در ترکیه مراجعـــه یا از قوانین حمایتی کشور میزبان استفاده کند. اما درست برعکس، افرادی که بدون پاسپورت به ترکیه می‌روند، هویت ندارند. وقتی فردی از ایران خارج می‌شود پاسپورت وی حکم شناسنامه فرد را دارد و پاسپورت است که هویت ما را نشان می‌دهد. وقتی از راه غیرقانونی و با اســـتفاده از تقلب وارد کشوری شویم، اگر مشـــکلی برای فرد پیش آید نه تنها سفارت ایران در کشور دیگر هیچ حمایتی نمی‌تواند از فرد داشته باشد که کشور مقصد هم از فرد حمایت نخواهد کرد که دزدی‌ها، تجاوزها و مصایب اینچنینی برای مهاجر غیرقانونی پیش خواهد آمد.» درباره کمپ‌های مهاجران غیرقانونی «فریده غیرت» می‌گوید: «اصولا هیچ کشوری را نمی‌توان مجبور کرد برای افرادی که به صورت غیرقانونی از کشور خارج یا وارد کشوری شدند کمپ راه‌اندازی کند. در کشور ما برای افغان‌هایی که به صورت غیرقانونی وارد ایران می‌شوند چه اتفاقی می‌افتد، جمع‌آوری و به مرز منتقل می‌شوند تا به کشور خودشان بازگردند و اگر هم این اتفاق برایشان نیفتد دچار مشکل خواهند شد. یعنی ایران هیچ تعهد بین‌المللی نـــدارد که کمپی را ایجاد کند بـــرای افرادی که به صورت غیرقانونی وارد ایران شدند. این کمپ‌ها اگر در دنیا شکل گرفتند جبر زمان بوده و امکاناتی که فراهم شده اما جنبه قانونی ندارد در نتیجه می‌بینید که در این کمپ‌ها هم هیچ قانونی رعایت نمی‌شـــود که در موارد بسیاری بی‌قانونی و ظلم هم روا می‌شـــود.» ناگفته نماند با دو وکیل مهاجرت ایرانی که در کانادا مشغول وکالت بودند برای این موضوع به عنوان یک روزنامه‌نگار تماس گرفتیم. دو بار قرار مصاحبه تلفنی گذاشته شـــد اما وکلای محترم با تردید در هویت نگارنده از مصاحبه سر باز زدند.

مهاجران ایرانی به روایت آمار

به گزارش کمیســـاریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) در پایان سال ۲۰۱۰ تعداد مهاجران ایرانی که توســـط این ســـازمان تایید شده‌اند ۶۸۷۹۱ نفر اســـت. در طول ســـال ۲۰۱۰، ۱۹۰۰۴ تقاضای جدید از طرف ایرانیان برای مهاجرت به کشورهای مختلف یا دفاتر این کمیســـاری داده شده است. در همین سال تقاضاهای ملیت‌هـــای مختلف برای مهاجرت به ۱۶۶ کشـــور حدود ۸۳۷۵۰۰ بوده اســـت. در طول ســـال ۲۰۱۰، پنج کشور که بیشتر ایرانیان درخواســـت‌های مهاجرت خود را برای آنها فرستاده‌اند به ترتیب: ترکیه ۲۸۸۱ نفر، آلمان۲۴۷۵ نفر، آمریکا۲۲۰۵ نفر، ســـوئد ۱۱۸۲ نفر و نیوزیلند ۷۸۵ نفر است. و پنج کشوری که از ملیت‌های مختلف بیشترین درخواست پناهندگی را دریافت کرده‌اند: آفریقای جنوبی ۱۸۹۶۰۰، آمریکا ۵۴۳۰۰، فرانسه ۴۸۱۰۰، آلمان ۴۱۳۰۰ و سوئد ۳۱۸۰۰ است.

درد مشترک

نموداری که در ادامه آمده اســـت حکایـــت از آن دارد که مهاجـــرت غیرقانونی تنها مشـــکل ایران نیســـت. به گزارش کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) بیشترین ملیت‌های پناهجو در سال ۲۰۱۰ میلادی را کشـــورهای صربستان هشت درصد، افغانستان هفت درصد، چین شش درصد، عراق شش درصد، روسیه پنج درصد، سومالی پنج درصد، ایران چهار درصد تشکیل می‌دهند و ۵۹ درصد دیگـــر مهاجران را ملیت‌های دیگر تشکیل می‌دهند.

مفهوم مهاجرت هم از آن دســـت مفاهیمی اســـت که فرا مرزی اســـت. مثل دروغ. به ملیت و هویت آدمی بسته نیست اما این راه حتی به عنوان آخرین گزینه هم درمانگر نیست. «مرتضی مردیها» دکتر در فلسفه روش‌شناسی از فرانسه، در مقاله‌ای هویت آسیب‌شناختی پدیده مهاجرت را در اتصال دقیق با نوع نگرش مبتنی بر تقســـیم جهان به دولت – ملت‌ها می‌داند و معتقد اســـت این نگرش در حال تغییر اســـت و به همین دلیل آن هویت هم می‌تواند عوض شود. به هر حال همیشه مفهوم «چراغم در این خانه می‌سوزد» و «ریشه‌هایم در این خاک است» برای بسیاری مفهوم دارد حالا هر قدر که روشنایی خورشید و ستارگان را در هر جای جهان می‌توان به نظاره نشســـت و می‌توان سراسر جهان را وطن خود انگاشت.

این گزارش دســـتور مصرف دارد؛ به این معنا که توضیح چند نکته قبـــل از خواندن این گزارش ضروری است. گزارش سه بخش دارد؛ بخش اول دیالوگی با یک قاچاقچی آدم و یکی از طعمه‌هایش است، بخش دوم روایت دو مهاجر غیرقانونی است که یکی رفته و دست از پا درازتر بازگشته و دیگری در دیار غربت و مطلع از اینکه آســـمان آنجا هم همین رنگ روز را به شـــب می‌رســـاند. در بخش ســـوم هم روایت آمار کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) از مهاجران ایرانی را می‌خوانیم. درباره قســـمت اول توجه کنید که تمامی اسامی مستعار هستند. دوم، توضیحی درباره چگونگی روند مهاجرت غیرقانونی توسط قاچاقچیان انسان است. فردی که با وی درباره مهاجرت به گفت‌وگوی تلفنی نشستم مدعی است ۲۰ میلیون تومان می‌گیرد، برای مهاجران غیرقانونی ویزای «شینگن» تهیه می‌کند اما مقصد شما را انگلستان اعلام می‌کند. دیگر همگان می‌دانند که از زمان شکل‌گیری اتحادیه اروپا در دهه ۹۰ میلادی و عقد پیمان «شینگن» امکان مسافرت بدون ویزا بین چندین کشور اروپایی (شامل ۲۵ کشور) فراهم شد. انگلستان نه عضو پیمان شینگن است و نه عضو اتحادیه اروپا، در نتیجه ویزایی که قاچاقچی‌ها فراهم می‌کنند ویزای یک کشور عضو پیمان «شینگن» است که از آنجا به طریق غیرقانونی، از مرز زمینی یا آبی مسافر را به انگلستان می‌رسانند. یعنی تا زمانی که ویزای «شینگن» مهاجر اعتبار داشته باشد در کشورهای عضو همین پیمان می‌شود و درست زمانی که ویزا تمام می‌شود مهاجر دو راه بیشتر ندارد؛ اول، غیرقانونی در همان کشـــور اروپایی بماند و دوم اینکه به خانواده‌اش در تهران بگوید ۱۰ میلیون تومان به حساب قاچاقچی‌ها واریز کنند تا وی را به انگلستان برسانند. مهاجر هم که به انگلستان برسد باز دو راه دارد اول اینکه ۱۰ میلیون تومان دیگر هزینه کند تا وکیلی کارهایش را پی‌بگیرد تا بعد از یکی، دو سال (به گفته قاچاقچی انسان) مقدمات اقامتش فراهم شود یا اینکه بماند و براســـاس تئوری «هر چه پیش آید خوش آید» بـــه زندگی ادامه دهد. توضیح این نکات ضروری بود. درســـت مثل دستور مصرف شربت «اکسپکتورانت» که روی شیشه آن ثبت شده اســـت: قبل از مصرف تکان داده شـــود! دور از دسترس اطفال شش تا ۱۲ سال قرار گیرد یا اینکه اگر قصد رانندگی دارید از این دارو استفاده نکنید و در جای خشک و خنک نگهداری شود. حالا حکایت سطوری است که در ادامه می‌آید.

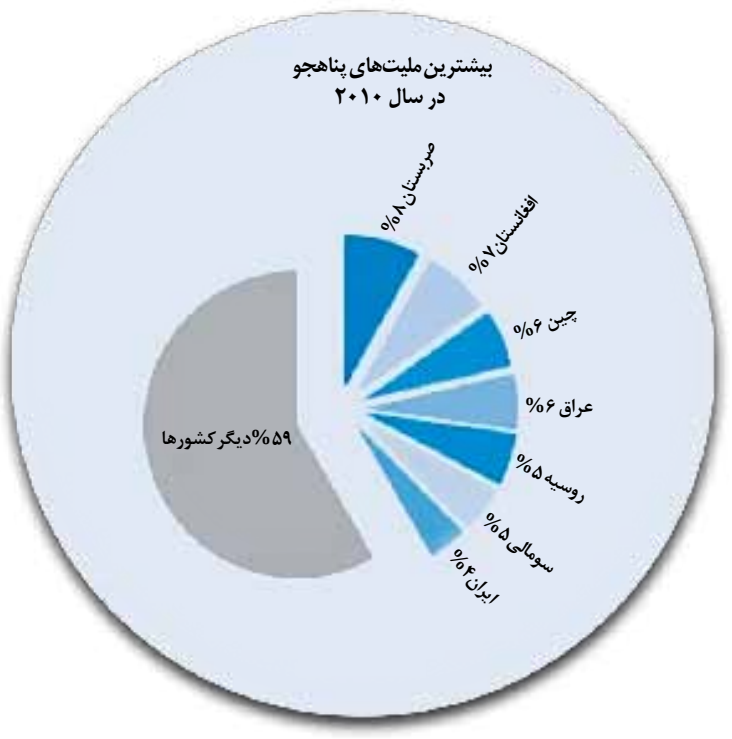

جدول آماری کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) که تعداد مهاجران ایرانی در طول سال‌های ۲۰۰۱ – ۲۰۱۰ را نشان می‌دهد

۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
۸۶,۲۸۶	۱۳۷,۹۴۸	۱۳۲,۴۹۱	۱۱۵,۱۴۹	۹۸,۷۲۲	۱۰۲,۴۸۳	۶۸,۳۹۷	۶۹,۰۶۱	۷۲,۷۷۳	۶۸,۷۹۱

جدول آماری کمیساریای عالی پناهندگان سازمان ملل متحد (UNHCR) که ۱۱ کشور مقصد مورد نظر پناهندگان ایرانی طی سال‌های ۲۰۱۰–۲۰۰۱ را نشان می‌دهد

مقصد	۲۰۰۱	۲۰۰۲	۲۰۰۳	۲۰۰۴	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
انگلستان	۳,۴۱۵	۲,۶۸۵	۳,۴۹۵	۳,۹۷۵	۳,۴۸۰	۲,۶۷۵	۲,۵۱۰	۲,۵۸۵	۲,۱۳۰	۲۹,۱۵۵
ترکیه	۳,۳۸۵	۲,۵۰۵	۳,۰۹۲	۲,۰۲۹	۱,۷۱۶	۲,۲۹۷	۱,۶۸۷	۲,۱۱۶	۱,۱۹۸	۲۲,۹۰۶
آلمان	۳,۴۵۵	۲,۶۴۲	۲,۰۵۳	۱,۳۶۹	۹۱۶	۶۰۹	۶۱۶	۸۱۵	۱,۱۷۰	۱۶,۱۲۰
سوئد	۷۸۰	۷۶۲	۷۸۷	۶۶۰	۵۸۲	۴۹۴	۴۸۵	۷۹۹	۱,۱۴۴	۶,۷۱۸
بلژیک	۱,۱۶۴	۷۴۳	۱,۱۵۳	۵۱۲	۴۹۷	۶۳۱	۴۱۱	۶۱۴	۷۳۲	۶,۴۶۱
نیوزیلند	۱,۵۱۹	۶۶۳	۵۵۵	۴۵۰	۵۵۷	۹۲۱	۱۸۷	۳۲۲	۵۰۲	۴,۹۶۷
آمریکا	۹۴۴	۸۸۰	۶۵۴	۴۲۱	۳۳۷	۳۸۸	۳۰۳	۳۳۴	۳۴۴	۴,۶۲۷
استرالیا	۷۳۴	۷۶۰	۹۸۱	۳۴۷	۳۰۶	۲۷۴	۲۴۸	۲۵۰	۳۴۰	۴,۳۱۹
نروژ	۴۱۲	۴۵۰	۶۲۱	۳۹۴	۲۷۹	۲۱۸	۲۲۲	۷۲۰	۵۷۴	۴,۰۵۹
قبرس	۶۸۷	۳۸۸	۴۶۵	۶۶۸	۵۶۹	۳۰۵	۴۷۵	۲۱۳	۱۷۱	۳,۵۰۳
کانادا	۷۶۸	۳۸۱	۳۰۸	۳۴۲	۳۴۳	۲۳۷	۲۲۰	۲۶۷	۳۱۰	۳,۳۰۸

آرشیو

نجات ۷۵ مهاجر غیرقانونی در ایتالیا

■ **۹۱/۰۵/۷ – واحد مرکزی خبر:** منابع خبری در رم اعلام کردند نیروهای گارد ســـاحلی ایتالیا روز شنبه ۷۵مهاجـــر غیرقانونی تبعه کشـــورهای جنوب صحرای آفریقا را که قایق‌شان دچار سانحه شده بود، نجات دادند. نیروهای گارد ساحلی ایتالیا پس از دریافت پیام درخواست کمک مهاجران آفریقایی به کمک آنها شتافتند. فیلیپو مارینی، سخنگوی نیروی گارد ساحلی ایتالیا، اعلام کرد ۷۵مهاجر که ۲۴نفرشان زن بودند نجات یافتند. همه آنها به‌ویژه چهار زن باردار در این ســـفر دراز و طاقت‌فرسا به شدت خسته شـــده‌اند اما حال هیچ‌یک وخیم نیست و نیازی به مراقبت‌های درمانی ندارند. وی افزود همه این مهاجران به جزیره لامپدوسا منتقل شده‌اند تا درباره آنها تصمیم‌گیری شود. هنوز معلوم نیست که این قایق از چه کشوری راه افتاده و چند روز در دریا حرکت کرده است. به گزارش خبرگزاری فرانســـه از رم، از سال گذشته و در پی قیام‌های مردمی در برخی از کشورهای عرب شمال آفریقا، شمار مهاجران غیرقانونی که از راه دریا خود را به ایتالیا می‌رسانند به شدت افزایش یافته است. مهاجران غیرقانونی آفریقایی غالبا از راه دریا تلاش می‌کنند خود را به اروپا برســـانند. بیشـــتر آنها در فاصله ماه‌های می و سپتامبر که دریا نسبتا آرام است، با طی کردن مدیترانه خود را به سواحل جنوب ایتالیا می‌رسانند.

بازگشت مهاجران افغان پنهان در محموله صدف به یونان

■ **۹۱/۴/۲۷ – واحد مرکزی خبر:** مقامات گمرکی ایتالیا ۲۵مهاجـــر افغان را که در یـــک محموله صدف در یک کشـــتی از مبداء یونان مخفی شده بودند، پیدا کردند و بلافاصله آنها را به یونان بازگرداندند. رسانه‌های ایتالیایی گزارش دادند ماموران بندر بـــاری (Bari) در منتهالیه جنوب این کشـــور، زمانـــی که این محموله را اســـکن کردند، متوجه حضور این افراد شـــدند. یک دریچه، تنها راه دسترسی به مکانی که این افراد در آنجا در میان یک تن و ۲۰۰کیلوگرم صدف پنهان شده بودند، بود. ۲۵ تبعه افغان که در شرایط غیرانسانی به ایتالیا آورده شده بودند، به سرعت به یونان بازگردانده شدند. به گفته سازمان‌های دفاع از مهاجران، تعداد زیادی از مهاجران از مبداء یونان، به دلیل بحران اقتصادی و خشونت‌های ضد مهاجران در این کشـــور، تلاش می‌کنند خود را به ایتالیا برسانند. به گزارش خبرگزاری فرانســـه از رم، موسسه دفاع از حقوق مهاجران «پرو اسیل» Pro Asyl (حمایت از پناهندگی) تصریح کرد: «افرادی که نیاز به محافظت بین‌المللی دارند و نیز افراد زیر ســـن قانونی بدون همراه نمی‌توانند وارد خاک ایتالیا شـــوند و بی‌آنکـــه هیچ حفاظت بین‌المللی داشته باشند به یونان برگردانده می‌شوند.»

بیش از ۵۰ مهاجر در آب‌های میان لیبی و ایتالیا جان باختند

■ **۹۱/۴/۲۲ – ایرنا:** بیش از ۵۰ مهاجر که ســـوار بر یک قایق لاســـتیکی سعی داشتند تا از لیبی به ایتالیا برسند، بر اثر تشنگی جان خود را از دست دادند. شبکه انگلیسی «اســـکای نیوز» در وبگاه خود به نقل از کمیساریای عالی امور پناهندگان سازمان ملل متحد نوشت: در این سفر ۱۵ روزه تنها یک نفر از ۵۵ نفر مسافر این قایق توانسته است جان سالم به در برد. این مرد پس از آنکه ماهیگیران او را در وســـط دریا آویخته به بقایای قایق دیدند، توسط گارد ســـاحلی تونس نجات یافت. او که یک شهروند اریتره‌ای اســـت، پس از نجات به دلیل از دست دادن شدید مایعات بدن فورا راهی بیمارستانی در «زارزیس» تونس شد. طبق گفته او، آنها ۵۵ نفر بودند که در پایان ماه میلادی گذشته (ژوئن) از طرابلس پایتخت لیبی گریختند و روز بعد تقریبا تا نزدیکی خط ساحلی ایتالیا رسیدند اما به گفته او، وزش بادهای شدید قایق آنها را به دریا بازگرداند و چند روز بعد این قایق لاستیکی ســـوراخ شد و باد خود را از دست داد. این مرد گفت که آب شـــرب آنها به پایان رسید و برخی مســـافران از آب دریا نوشیدند که باعث شد بیشتر تشنه شـــوند. او افزود که بی‌آبی و تشـــنگی تنها در خلال چند روز باعث مرگ مسافران و از جمله اعضای خانواده او شد. کمیساریای عالی امور پناهندگان سازمان ملل می‌گوید که در سال‌جاری میلادی حدود ۱۷۰ نفر از کسانی که سعی داشتند از لیبی و از راه دریا خود را به اروپا برسانند، جان خود را از دست داده‌اند.

بازداشت ۳۸ مهاجر غیرقانونی در اندونزی

■ **۹۱/۴/۳۰ – واحد مرکزی خبر:** نیروهای امنیتی اندونزی روز جمعه ۳۸ پناهجو را که قصد داشتند عازم جزیره کریســـمس استرالیا شوند در منطقه جاوه غربی بازداشت کردند. نیروهای پلیس اندونزی روز گذشته نیز ۴۱پناهجو را بازداشت کرده بودند. بازداشت این گروه از پناهجویان در شرایطی به وقوع می‌پیوندد که استرالیا و اندونزی قول داده‌اند همکاری در زمینه مبارزه با قاچاق انســـان را تقویت کنند. پلیس اندونزی توانست گروهی از پناهجویان را که با اســـتفاده از ۹دستگاه وسیله نقلیه به منطقه دیگری منتقل می‌شدند، شناسایی و بازداشت کند. رییس ســـازمان اطلاعات پلیس اندونزی گفت در این عملیات ۹ اندونزیایی نیز که راننده این وسایل نقلیه بودند بازداشـــت شدند. ســـواحل منطقه جاوه